

A FELSŐ-BORSODI
EV. REF. EGYZHÁZMEGYE

1898. év szeptember 6-ik napján

HEGYMEGEN TARTOTT
ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

BARTHA MIHÁLY,
egyházmegyei papi főjegyző.

MISKOLCZ,
WAGNER ÉS SZELÉNYI KÖNYVNYOMDAJA
1898.

A FELSŐ-BORSODI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1898. év szeptember 6-ik napján

HEGYMEGEN TARTOTT
ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

BARTHA MIHÁLY,
egyházmegyei papi főjegyző.

MISKOLCZ,
WAGNER ÉS SZELÉNYI KÖNYVNYOMDAJA
1898.

A FELSŐ-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1898. évi szeptember hó 6-ik napján Hegymegen tartott

ősi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

JELEN VOLTAK:

Vadászi Pál esperes és **Ragályi Béla** egyházmegyei gondnok

elnöklete alatt:

Svingor József
Bartha Mihály
Balogh István
Palcsó Károly
papi.

||
||
||
||
||
||
tanácsbírák.

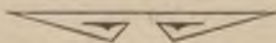
Gr. Vay Tihamér
Zsóry Gusztáv

világi

Sáfrány Dezső
e. m. ügyész.

Bartha Mihály papi és
Bárczay László világi főjegyzők.
Botos József papi és
Molnár László világi aljegyzők.

Ezeken kívül a tanítói kar képviselői, lelkészek, tanítók, az egyes egyházak küldöttei és szép számú hallgatóság.

A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye 1898. szeptember hó 6. és 7. napjain, Hegymegen tartott őszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

1. Esperesünknek a gyűlés működésére Isten áldó kegyelmét és segédelmét kérő imája után egyházmegyei gondnok a megjelenteket szívélyesen üdvözlővén,

a gyűlést megnyitotta.

2. Esperesünk felolvassa az egyházmegyénk beléletében tavaszi közgyűlésünk óta történt nevezetesebb eseményekről készített következő jelentését:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Azon országos jelentőségű, prot. egyházunk történetében lehet mondani korszakalkotó két eseményen kívül, mely a tanítói évötödös korpótlék és a kongrua ügyében hozott törvényekben határozódik, semmi fontosabb esemény nem történt egyházmegyénkben tavalyi közgyűlésünk óta lefolyt életében. Az elsőnek a folyó évben leendő életbeléptetésére még az 1893-ik év, mint keletkezési év, előkészítette már országosan az iskolafentartó hatóságokat, azon megjegyzéssel, hogy a mely egyházak a segélytképező évötödös korpótlék fizetésére képtelenek, azoknak, szegénységük hebizonyítása esetén, segítségükre jön az állam, minden 5-ik évben 50 frttal emelkedő, de 250 frtnál feljebb egy tanítónál nem emelhető segélyével. Az utóbbi, mint a folyó évben született nagyobbfontosságú alkotás, egészen új helyzetet teremtett prot. egyházunkban, kitűzött nemes céljának épen munkában levő megvalósítása által, mire nézve az előmunkálatokat összegezve „kimutatás“-t még e hó folyamán elkészítvén, azt a jövő hó 15-ig az illető püspöki hivatalokhoz kell beterjeszteni. Mindenesetre igen fontos az egyes segélytnyerő lelkészi állomások javadalalmazására, azok jövőjére nagy mérvben kiható törvényhozási reform, mi a megélhetési viszonyokra ked-

vezőleg hat, csak az a fődolog, hogy más szempontokból is kedvező legyen, ne teremtsen kétféle szellemet a kétfelé osztott lelkészi karban; sőt szükséges, hogy miként a szegényebb javadalmazásu lelkészi állomások államségély útján az a nélkül magukban is jobb állomásokhoz fizetés tekintetében közelebb hozattak s így hitünk szerint kevesebb köny fogja áztatni a papi pálya eddigi keserű kenyerét: úgy a szellemi élet, munka terén is találkozozzanak a lelkészek egymással, egyesüljenek a protestantismus és a közös haza nagy érdekei védelmében, a nélkül, hogy egyik, vagy másik eltántorodnék az anyaszentegyház — e mi jó régi anyánk — szolgálatából, melynek zászlaja alá esküdtünk. De nem is hiszem, hogy dicső őseinknek a haza és az anyaszentegyház szolgálatában megfutott szép multja egy oly sivár, kiégett keblü jövőre vetné árnyait, mely anyagi kincsekért lelkesedő korunknak rokonzélokért hevülő folytatása lenne. Sőt inkább azt hiszem, hogy a tulságba vitt realizmus, mintegy megunva uralmát a lelkek felett, habár sokára is, visszatér az eszmények elhagyott kultuszához s mintegy bűnbánólag fog hozzálátni emberiségi nagy czélokért lelkesülő missiója teljesítéséhez.

Mindezek után tisztelettel jelentem, hogy nagyméltóságu vallás- és közoktatási miniszter ur az évötödös korpótlékokat a következő tanítóknak folyósította egyházmegyénkben:

Mészáros Bálint s.-ecsegi,

Kis János varbói,

Gőz Ferencz s.-kazinczi,

Máté János visnyói,

Nagy Sándor s.-kazai,

Csiki József szuhogyi,

Pap Zsigmond bábonyi,

Deák Gábor alacsikai,

Kurdi István boldvai ref. tanítóknak a folyó évi október—decemberi évnegyedre 12 frt 50 krt; a jövő évtől, vagyis 1899—1903-ig bezárólag, minden év január és július havában fizetendő 50—50 frtot,

Réti Bertalan szentjakabi,

Fehérvári Miklós borsodi,

Ruszkai Pál nyomári,

Kovács András ládbesenyői tanítóknak pedig a f. évi október—decemberi 12 frt 50 kron felül a jövő évtől kezdve minden év január havában fizetendő 33 frt 33 krt engedélyezett, illetőleg utalványozott. Mindenesetre

szép megnyilatkozása a miniszter ur jóakaraton alapuló gyorsaságának, egyszersmind a „bis dat qui cito dat“ elvének.

Végül azon szives kérdéssel fordulva a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűléshez, hogy becses türelmével megajándékozni méltóztassék, magamat kegyes jóindulatába ajánlom.

3. A jelen gyűlésről elmaradt hivatalnokok elmaradásukat igazolván, igazolásuk tudomásul vétetett.

4. Felolvastatott az 1898. év június 22-ikén, majd az 1898. aug. 25-ikén tartott szavazatbontó bizottsági ülések jegyzőkönyve, melyek szerint egyházmegyei világi főjegyzőnek Bárczay László világi aljegyző, az így megüresedett világi aljegyzői állásra pedig Molnár László sajó-szentpéteri városi főjegyző választatott meg.

A megválasztott hivatalnokok közül, — a mennyiben Bárczay László már mint aljegyző felelküdt, — Molnár László letévén a hivatalos esküt, hivatalukba a közgyűlés jó kívánata mellett beiktattattak.

5. A sajó-velezdi, d.-horváthi és szilvási egyházakba lelkészi beiktatás végett kiküldött tanácsbírák jelentése — mely szerint megbízatásuknak eleget tettek — felolvastatván,

tudomásul vétetett.

6. Felolvastatott a meszesi, rakacza-szendi lelkészválasztások vezetésével megbízott tanácsbírák jelentése, mely szerint a lelkészi állás mindkét helyen meghívás útján s egyházi törvényeink pontos betartása mellett töltetett be.

Tudomásul vétetett s a megválasztott lelkészek, nevezetesen: Beregszászy Ferencz Meszesre, Bodnár Béla pedig Rakacza-Szendre, beerősítették.

7. Csiky Zoltán és Simon Gyula segédlelkészek magukat egyházmegyéinkbe bekebeleztetni kérik.

Okmányaik alapján bekebeleztetnek és Simon Gyula Bánfalvára, Csiky Zoltán pedig Varbóra segédlelkészül berendeltetnek.

8. a) A tanítói változások következőleg intéztettek el:

A s.-szentpéteri 3-ik tanítói állomásra Gál György, Abodra: Remenyik Lajos, a kazinczi 2-ik tanítói állásra: Károly Lajos, Lászlófalvára: Vajda Géza, Barczára: Varga Kálmán okleveles tanítók véglegesen, Damakra: Tóth András ideiglenesen, oklevél szerzés kötelezettsége mellett

beerősítették ;

b) Vajda Géza esperesi elbocsátó levelét, Varga Kálmán pedig az egyház elbocsátó levelét nem mutatván be:

annak beszerzésére és az esperesi hivatalhoz október 31-ig leendő beterjesztésére utasítatnak.

c) Lak nem választván tanítót,

a tanítói állás minél előbbi betöltésére utasított.

9. A sajó-szentpéteri egyház előjárósága a 3-ik tanítói állomás díjlevelét 3 példányban beterjeszti.

A főtiszteletű egyházkerületre — megerősítés végett — felterjesztetik.

10. A mályinkai egyház lelkésze beterjeszti — egy példányban — a megváltoztatott tanítói díjlevelet.

A megváltoztatást tartalmazó presbyteri és közgyűlési határozat nem mellékelte: a hiányok pótlására s a díjlevelnek 3 szabályszerű példányban kiállítására s mindezeknek az esperesi hivatalhoz 30 nap alatti beküldésére utasítatik.

11. Az abodi presbyterium beterjeszti a tanítói új díjlevel 3 példányát, valamint a jelen gyűlésen beerősített tanítónak a katechetai szolgálatokért megajánlott s az ő személyéhez kötött díjazásról felvett jegyzőkönyvet.

A díjlevel, valamint a díjpótlásról szóló közgyűlési jegyzőkönyv is a főtiszteletű egyházkerületre megerősítés végett felterjesztetnek.

12. Felolvastatott a főtiszteletű egyházkerület 1898. május 10—12-én Miskolczon tartott tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvéből a 24. pont 11-ik ki-

kezdése, melyben utasítja az egyházközségek előljáróit, hogy a rendkívüli esetekben távozó és távozásukat bejelentő tanítóktól a szolgálati bizonyítvány meg nem tagadható, oklevelök le nem foglalható, föltéve, hogy nevezett okmányok visszatartását az eltávozáson kívül egyéb fontos ok nem parancsolja. Egészen és általában különben a változásokat szabályozó konventi határozat fentartatik. (1898. 23. j. k. pont.)

Tudomásul szolgál s e határozat mihez tartás végett az egyes egyházak előljárói figyelmébe ajánltatik.

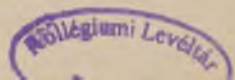
13. Ugyanazon gyűlés ugyanazon pontjának 19-ik kikezdésében a kolozsvári szeretetház ügyét kitűzvé az őszi közgyűlés napirendjére s felhíván az egyházmegyéket, hogy annak a konventi jegyzőkönyvben foglalt tervezetét tegyék tanulmány tárgyává s a netalán e célra fordítható alapítványokról írott jelentést terjeszszenek be; ezen ügyre vonatkozólag következő határozat hozatott:

A cél, mely a kolozsvári szeretetház alkotóinak szeme előtt lebegett, kétségtelenül felemelő és magasztos; de a mennyiben egyházmegyénknél ily célra felajánlható alapítványa nincs, ilyet annak céljára fel nem ajánlhat. De másrészt, a mennyiben az országos papi özvegy-árva gyámintézet megalakulása, az egyházkerületének a fentartása, az egyházmegyéinek továbbfejlesztése tetemes terhet ró a lelkészekre: azoknak az évről-évre kívánt 2 frttal leendő megterhelését el nem fogadhatjuk, annyival inkább, mivel ezen fizetési kötelezettséggel távolról sínes arányban az egyes kerületekből felveendő árvák száma sem.

Nem zárkózik azonban el egyházmegyénk ezen nemes cél érdekében tett felhívás előtt és az egyes lelkészek, egyházak esetleges adománya mellett, a szeretetház megalakulása után, a maga részéről is egy meghatározott és egyszer mindenkorra szóló segélyt fog ezen célra juttatni.

14. Ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 60. sz. a. határozatában felhivatván az egyházmegyéket, hogy jövőre a kerületi gyűlések előtt jóval tartsák meg gyűléseiket s az esperesek a gyűlés előtt 10 nappal terjeszszék fel a közalapi kérvényeket és másnemű iratokat, annyival inkább, mert a kellő időben be nem érkezett ügyek azon gyűlésen tárgyalatni nem fognak.

Tudomásul vétetik.

15. Olvastatott az államsegélyért folyamodó lelkészek kérvénye megbi-
rálásáról szóló bizottsági jelentés, mely egész terjedelmében elfogadtatott.
E szerint folyamodott államsegélyért 9 lelkész és 1 lelkészözvegy, névsze-
rint a következők:

1. Antal György rudóbánya-szuhogyi lelkész tehetetlen öreg korára
s csekély jövedelmére hivatkozva kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

2. Nagy Sándor szakácsi lelkész anyagi kárai, családja betegsége s
szegénysége miatt kér 300 frtot.

Ajánltatik 300 frtra.

3. Farkas József hegymegi lelkész anyagi kárai, gyermeknevelés költ-
ségei fedezésére kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

4. Demeter János martonyi lelkész beteges volta, gyermeknevelés költ-
ségei fedezésére kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

5. Svingor József vadnai lelkész népes családja s csekély jövedelme
miatt kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

6. Kerekes János felső-barczikai lelkész csekély jövedelme, gyermek-
nevelés költségeinek fedezésére kér 300 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

7. Lesko László berentei lelkész agg kora, csekély jövedelmére való
tekintetből kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

8. Bárdos István kondói lelkész hosszas és súlyos betegsége, csekély
jövedelme, népes családjára való tekintetből kér 300 frtot.

Ajánltatik 300 frtra.

9. Palesó Károly damaki lelkész hosszas betegsége, csekély jövedelme, gazdasági kárai miatt kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

Ónodi Istvánné lelkész-özvegy árván maradt családja, annak neveltetési költségeire kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

A 9 lelkész kér összesen: 2100 frtot, ajánltatik 2000 frtra, az 1 lelkész-özvegy kér 200 frtot, ajánltatik 200 frtra.

16. Olvasztott az egyházi közalaphoz intézett segélykérvények megbirálásáról szóló bizottsági jelentés, mely egész terjedelmében elfogadtatott. E szerint folyamodott közalapsegélyért 1 egyház és 4 lelkész, kik a következők:

Kápolnai egyház építkezésekből felmaradt tetemes adósságai törlesztésére kér 300 frtot.

Ajánltatik 300 frtra.

1. Rozgonyi László nekézsenyi lelkész csekély jövedelme miatt kér 150 frtot.

Ajánltatik 150 frtra.

2. Beregszászy Ferencz meszesi lelkész csekély jövedelme pótlása, kápláni éve alatt felszaporodott adósságai törlesztésére kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

3. Bodnár Béla rakacza-szendi lelkész csekély jövedelme, kápláni éve alatt felszaporodott adósságai törlesztése, özvegy édesanyja s nővére, családja gondozására kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

4. Körössy István alacsikai lelkész csekély jövedelme miatt adósságai törlesztésére kér 200 frtot.

Ajánltatik 200 frtra.

Az 1 egyház kér 300 frtot, ajánltatik 300 frtra, a 4 lelkész kér összesen 750 frtot, ajánltatik 750 frtra.

17. Felolvastatott a tavaszi egyházkerületi közgyűlés jegyzőkönyvének 46. szám alatti határozata, melyben felhivatnak az esperesek, hogy a sárospataki tanítóképezdére az egyes egyházak részéről megajánlott tőkék kamatait, valamint a 40 frton alóli tőkéket is — a főiskolai pénztári hivatal kimutatása alapján — az egyházlátogatók által szedessék be.

Tudomásul vétetik s azon egyházak lelkészeinek, a hol kamattal vagy 40 frton alóli tőkével adósak: különös figyelmükbe ajánltatik.

18. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 66. számú határozatában utasítja az egyházak előljáróit, hogy az iskolák államosításánál a legnagyobb körültekintéssel járjanak el; mielőtt abba belefognának, államsegély útján próbálják meg iskolai ügyeik rendezését s ha az államosításba belemennek, úgy tegyék azt, hogy abból az egyházakra és hívekre lehetőleg semmi teher ne háramoljék.

Tudomásul vétetik.

19. Az 1898. szeptember 18-án Janosiban tartandó egyházkerületi közgyűlésre egyházmegyénk részéről

az elnökségen kívül Svingor József, Balogh István, Bartha Mihály papi, Szekrényessy Árpád, Vladár Ervin világi t. bírák és Bárczay László viági főjegyző küldetnek.

20. A főtiszteletű egyházkerület 1897. évi őszi közgyűlése jegyzőkönyvének 85. számú jegyzőkönyvi pontjában kimondván azt, hogy miután meg van győződve arról, hogy a nemcsak vallási, de nemzetiségi missiót teljesítő abodi leányegháznak a főtiszteletű és méltóságos konvent évről-évre megadja a 150 frt segélyt s ebből kifolyólag annak teljes kiszolgáltatására kötelezettséget vállal:

felkéretik a főtiszteletű egyházkerület, hogy miután Abod az ottani tanítói állásra alkalmas embert választott, ki a mellett, hogy okleveles tanító, a katechetai teendőket végezni is képes leend, a főtiszteletű s méltóságos conventhez a 150 frt segély megnyerése végett felterjesztést intézni méltóztassék.

21. Osváth Zoltán missiói lelkész az ózd-nádasdi missiói egyház ügyeiről készített jelentését beterjeszti.

Tudomásul vétetik s illetékes helyére, a főtiszteletű egyházkerülethez felterjesztetik.

22. a) Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság 1898. aug. 29-én S.-Szentpéteren tartott ülésének jegyzőkönyve s különösen annak 2-ik pontja, melyben jelenti, hogy az iskolai mulasztásoknak sok helyen az oka, hogy a községi előljáróság nem teljesíti a maga kötelességét; jelenti továbbá nevezett bizottság, hogy sok iskolában nincs meg az „A és B” napló; sok helyen a 12 évet betöltött gyermekek évközben elhagyják az iskolát.

Felhivatnak az egyházak előljárói, hogy a hol az iskolai mulasztások megakadályozása érdekében a községi előljáróság kötelességét nem teljesíti: tegyenek jelentést egyházmegyénk gondnokának. A körlelkészek utasítatnak, hogy a mely iskolában a törvény által megkövetelt naplók hiányzanak és a hol a 12 évet betöltött növendékek az évi záró vizsga előtt elhagyják az iskolát, mindezekről tegyenek jelentést az esperesi hivatalnak.

b) mintán az iskolából s az életből merített tapasztalat azt bizonyítja, hogy a gyermeki szív és kedélyképzés mai napság sok helyen az értelem előnyére aláhanyatlott s a prózában előadott erkölnemesítő történeteknek muló hatása van, a kedély- és szívképzés pedig legalább is ér annyit, mint az értelemfejlesztés: indítványozza, hogy az eddig használatban levő tanterv keretébe az ugynevezett régi „arany ABC” átdolgozott szövege illesztessék be, hogy a gyermekek előmondás és magyarázás után tanulják meg a rövid versekbe szedett erkölcsi igazságot.

Ezen indítvány a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

c) Ugyanazon bizottság indítványozza: kérje fel közgyűlés a főtiszteletű egyházkerületet a „Confirmatioi kis káté” öt évtől huzódó ügyének rendezésére, valamint azon egyházkerületi határozat szigorú megtartására is, hogy a confirmatio minden egyházban az aratási évváró vizsgát követő vasárnapon tartassék meg.

Ezen indítvány a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

d) Ugyanazon bizottság indítványozza, hogy a mennyiben az egyházkerületben levő tanítói testület nagy része a Nagy Sándor-féle „Fali olvasótáblák” kinyomatását óhajtja: kérje fel közgyűlés a főtiszteletű egyházkerület útján az irodalmi kört, adjon feleletet arra nézve, mi ok késlelteti vagy akadályozza az említett fali olvasótáblák kinyomatását?

Bizottság ezen indítványa a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

23. Folyó évi tavaszi közgyűlésünk 12. jegyzőkönyvi pontjában foglalt utasításra vonatkozólag a lászlófalusi lelkész terjedelmes jelentést tesz azon álláspontjának védelmezésére, hogy ő a tanításra nem kötelezhető.

Habár közgyűlésünk csak megütközésének adhat kifejezést a beterjesztett jelentésben foglalt azon selfogással szemben, hogy egy lelkész akkor, midőn egyházában tanító hiánya miatt arra égető szükség van, kötelességének nem tartja a növendékek ideiglenes oktatását s így az egész jelentés tartalmát helyteleníti; mégis tekintettel arra, hogy a jelentés végén foglalt szavakból jóhiszeműség tételezhető fel, ezen ügy felett közgyűlésünk napirendre tér, miután a tanítói állás azóta be is töltetett.

24. Ugyanezen jegyzőkönyv 20. és 72. pontjában a dédesi egyház előljárósága felhivatott, hogy a lelkészi, tanítói és egyházi 1897. évi adók és illetékegyenértékek, valamint az előző időkből származó 71 frt 32 kr. adó és 35 frt 52 kr. illetékegyenérték hátralékok rendezéséről, nemkülönben a hiányzó 4 drb magtári kötvényről, a 4 frt 94 kr. kamathátralékról, a 44 frt 77 kr. képezdei tőke kamatainak befizetéséről s az egyházi szükségletekre kivetett 1895. évi 41 frt 83 kr., 1896. évi 108 frt 48 kr. és 1897. évi 298 frt 10 kr., összesen 434 frt 41 kr. hátralék behajtásáról jelentést tegyen. Az erre beterjesztett lelkészi jelentés szerint mindezen ügyek részben már rendezettek, részben rövid idő alatt rendezhetők.

A jelentés tartalma tudomásul vétetik, az egyházlátogatóság figyelme azonban felhivatik mindezen ügyek tüzetes megvizsgálására.

25. Ugyanezen jegyzőkönyv 22. pontja értelmében a nekézsenyi egyház lelkésze és gondnoka felhivatott, hogy a magtári tőke utáni 162 frt 43 kr. kamathátralék behajtásáról, a hiányos kötvényeknek jótállókkal leendő ellátásáról, az adóhivatalnál lévő 40 frt letét felvételéről, a sáros-pataki főiskolánál lévő 76 frt s az egyházkerületi pénztárnál lévő 200 frt tőketartozásai kamathátralékainak befizetéséről felelősség mellett jelentést tegyen.

A beérkezett jelentés folytán felhivatik a nekézsenyi egyház előljárósága, hogy mindezen ügyekben az egyházlátogatás alkalmával tüzetesen számoljon el, mire az egyházlátogatóság figyelme is felhivatik.

26. Ugyanezen jegyzőkönyv 26. pontjában kívánt azon jelentését, hogy a községi pénztárnál hátralékban lévő 220 frt regalejáradék a rudobányai egyház részére befolyt-e már? — nevezett egyház presbyteriuma még nem terjesztette be.

A rudobányai egyház presbyteriuma felhivatik, hogy erről esperesünkhöz 30 nap alatt jelentést tegyen.

27. Ugyanezen jegyzőkönyv 31. pontja szerint az egyházmegyei levéltár rendezésével megbízott Bogdányi József segéd-lelkész, ezen munka teljesítése alól magát felmenteni kéri.

Bogdányi József segéd-lelkész felkéretik, hogy a levéltár megkezdett rendezését a sajó-szentpéteri tanítók segítségével teljesítene.

28. Ugyanezen jegyzőkönyv 32. pontjára vonatkozólag a sajó-kazaj gondnok jelenti, hogy a Schwarcz Jakab-féle 8 frt 24 kr. magtári tartozás már befolyt.

Ezen jelentés tudomásul vétetik.

29. Ugyanezen jegyzőkönyv 34. pontjára vonatkozólag esperesünk szóbelileg jelenti, hogy az ügynek utána nézván, egyházmegyénk részéről Barczikán 1874. április 9—10-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvének 54. sz. pontjában igazolva találta azt, hogy a Lenkey-féle birtokból a kazinezi egyház 10 hold rétet tényleg megvett, de a birtok új tulajdonosa azt az

egyház részére átadni nem hajlandó, miután ő a birtokokat árverésen vette meg.

Az iratok Sáfrán Dezső egyházmegyei ügyésznek kiadatnak oly czélból, hogy ezen ügyet tanulmányozza s ezért felhivatik a kazinczi egyház előljárósága is, hogy az idevonatkozó felvilágosításokat az ügyész úrral közölje.

Megbizatnak Svingor József és Dobozy István szakaszbeli tanácsbírák, hogy ügyészünkkel együtt ezen ügyben a helyszínén is nyomozatot tartva, szereznék be azon adatokat, melyeknek alapján esetleg a megvett 10 hold rétet az egyház részére vissza lehetne szerezni s eljárásuk eredményéről esperesünkhöz véleményes jelentést terjeszsenek be.

30. Ugyanezen jegyzőkönyv 37. pontjában kívánt jelentését — a boldvarölgyi h. é. vasuttól a tanító által fölvetett kisajátítási összeg tárgyában — a szendrő-ládi egyház presbyteriuma be nem adta.

A szendrő-ládi egyház presbyteriuma felhivatik, hogy idevonatkozó jelentését most már 10 frt bírság terhe alatt esperesünkhöz 30 nap alatt terjeszse be.

31. Egyházmegyénk folyó évi tavaszi közgyűlése 39-ik jegyzőkönyvi pontjában nyert azon utasításnak, hogy 1150 frt építési tőkevagyonát a szakácsi egyház egyházmegyei pénztárunknál tőkésítse, annyiban eleget tett, hogy 1000 frtot a dékánnak kezelése alatti pénztárunkban elhelyeztetett, 150 frtot pedig építkezési célokra fordított.

Tudomásul vétetik, az egyházlátogatóság figyelme a fogantatosított építkezések költségeinek elszámolására felhivatik

32. Ugyanazon jegyzőkönyv 44-ik pontjára a lászólfalvi egyházban megjelent köldöttség jelenti, hogy az egyház zavaros kivetési ügyét békés uton elintézte, a lívek közötti egyetértést helyreállította.

Örvendetes tudomásul vétetik.

33. Ugyanazon jegyzőkönyv 56-ik pontjára a lãdbesenýői lelkészí és tanítói hivatalt illető, de tulajdonukban nem levő parlag-szőlőre vonatkozólag semmi jelentést nem terjesztett be.

A ládbesenyői lelkész felhivatik, hogy az egész ügyet megvilágító jelentését jövő évi tavaszi közgyűlésünkre tejeszsze be.

34. Ugyanazon jegyzőkönyv 57-ik pontjára tanügyi bizottságunk iskolalátogatókul a szalonai körbe Bodnár Béla rakacza-szendi lelkészt és Fejérváry Miklós borsodi tanítót ajánlja.

Tanügyi bizottságunk ajánlata elfogadtatik, Bodnár Béla rakacza-szendi lelkész és Fejérváry Miklós borsodi tanító iskolalátogatókul a szalonai körbe kineveztetnek.

35. Ugyanazon jegyzőkönyv 60-ik pontjára a szentjakabi egyház előjárósága a Réthy Bertalan tanító adóssági ügyletére vonatkozólag jelenti, hogy a tartozás két részletét folyó év őszén a tanítói fizetésből az egyház pénztára javára le fogja foglalni.

Jelentése tudomásul vétetik. Esperesünk felkéretik, hogy Réthy Bertalan elbocsátó levelét ügyei rendezéséig ne adja ki; az egyház presbiteriuma pedig utasittatik, hogy az egyházi pénztár összes követeléseit biztosítsa, az elért eredményről az egyházlátogatóságnak jelentést tegyen.

36. Ugyanazon jegyzőkönyv 61-ik pontjára a barezai egyház előjárósága jelenti, hogy iskolájuk államivá tétele nem sikerült, azért tanítói állásukat — újjászervezve — betöltötték, fizetését 500 frtra emelték, mely évnegyedes részletekben az egyház pénztarából lesz fizetve, új díjlevelüket azonban ez időig még nem készíthették el.

Jelentésük tudomásul vétetvén, a presbiterium utasittatik, hogy 500 frt készpénzről kiállítandó tanítói díjlevelüket, a szokásos 3 példányban, jövő tavaszi közgyűlésünkre multhatatlannal terjeszszék be.

37. Ugyanazon jegyzőkönyv 63-ik pontjára egyházmegyénk gondnoka jelenti, hogy a lelkészek hivatalos működésekor és az egyházak építkezések alkalmávali hidvám-mentességére nézve a megyei t. alispáni hivatalnál a szükséges lépéseket kellő eredménnyel megtette.

Jelentése örvendetes tudomásul vétetett.

38. Ugyanazon jegyzőkönyv 65-ik pontjára az ózdi missiói lelkész jelenti, hogy egyháza a szükséges ládát megszerezte.

Tudomásul vétetik.

39. Ugyanazon jegyzőkönyv 68-ik pontjára a nekézsenyi egyház előjárósága jelenti, hogy ügyeit még ez év folytán a lehetőségig rendezni fogja.

A nekézsenyi egyház többrendbeli zavaros ügyei az egyházlátogatóság éber figyelmébe ajánlatnak.

40. Ugyanazon jegyzőkönyv 69-ik pontjára a szilvási egyház lelkésze jelenti, hogy az iskolai pénztár. vagyonául feltüntetett 40 frt 38 kr. tőke ma sines elszámolva, a mennyiben a presbiterium állítása szerint az a meghalt lelkész által kezeltetett és hova fordításáról sem az egyház jegyzőkönyveiben, sem annak irattárában semmiféle feljegyzés nem található.

Ezen ügy az egyházlátogatóság figyelmébe ajánlatik, annak rendezéséről szóló jelentése jövő évi tavaszi közgyűlésünkre bevértatik.

41. Ugyanazon jegyzőkönyv 71-ik pontjára a tardonai egyház előjárói a tanítói földek 2 éves adóhátrálékáról, illetőleg annak miként állásáról a köteles jelentést nem terjesztették be.

A tardonai lelkész felhivatik, hogy ezen adóügy miként állásáról, illetőleg annak kifizetéséről szóló jeletését az esperesi hivatalhoz 60 nap alatt, 10 frt birság terhe alatt, terjeszsze be.

42. Folyó évi tavaszi közgyűlésünk 73. jegyzőkönyvi pontjában a tapolesányi egyház 103 frt 22 kr. képezdei tőketartozás utáni kamathátrálék kifizetésére, valamint a pénztári követelések rendezésére utasítottván: lelkész jelenti, hogy ezen ügyben az egyház a dédesivel együtt a „főiskolai igazgató tanács“-hoz folyamodott.

Tudomásul vétetett. Ezen ügynek megvizsgálása azonban az egyházlátogatás figyelmébe ajánlatik.

43. Ugyanazon jegyzőkönyv 74. pontja szerint a vadnai egyház hiányzó taneszközeinek beszerzésére 500 frt egyházkerületi, 160 frt egyházmegyei tőketartozása után 1897. évre hátrálékban levő kamat 18 véka

20 itcze magtári kamattartozás, valamint különböző kivetésekből a hiveknél kint lévő 463 frt 78 kr. hátralék rendezésére utasítottván: lelkesz jelentése szerint a kamatok befolytak, a magtári kamatok behajtás alatt vannak, a hiveknél kint lévő 463 frt 78 kr. hátralék pedig behajtásra az alispáni hivatal útján kimutattatott.

Tudomásul vétetik.

44. Ugyanazon jegyzőkönyv 75. számú határozata szerint a nagybarczai egyház, hiányos magtári tőkekötvényeinek rendezésére és a tanitói adók teljes kifizetésére lett utasítva s ezekről mai közgyűlésünkhöz jelentéstételre kötelezve.

Jelentés be nem érkezővén: ügyeinek rendezésére s 60 nap alatt esperesünkhöz, 10 frt birság terhe alatti jelentéstételre, újabban utasittatik.

45. Ugyanazon jegyzőkönyv 77. pontjának a), b) alpontjai szerint a szendrői egyház magtári tőke pénzeiről szabálytalanul kiállítva levő kötvények szabályszerű kiállítására utasítottatott.

A szabályszerűen kiállított kötvényeknek a jövő egyházlátogatás előtt leendő felmutatására presbyterium utasittatik.

c) Ugyancsak a szendrői egyház temlomépitésből kifolyólag az egyházkerületől kötvényre 2000 frt s a miskolczi hitelszövetkezettől 6000 frt kölcsönt vevén fel, ennek törlesztése, illetőleg kamatfizetésére vonatkozó kivetését beterjeszti.

A kivetés az egyházi törvények 18. §-a e) pontjának megfelelően, tehát szabályszerűen lévén eszközölve és igazolva: megerősítettik.

d) 62 frt 85 kr. 5 évre megállapított 15 kros tanitói nyugdíj az egyház pénztárából fizettetett ki.

Mínt hogy ezen járulék a szülőket terheli, tehát ennek az egyház pénztárából történt fedezése meg nem engedhető, presbyterium az egyházi törvények 27. §-ának 14. pontja alapján felelősség terhe mellett utasittatik annak a szülőktől leendő beszedése s az egyház pénztárába való visszafizetésére. Eljárása

eredményéről a jövő egyházlátogatásnak jelentést tenni köteles.

e) Az újonnan épített templom tűzkár ellen nincsen biztosítva.

Presbyterium szigorú felelősség terhe alatt utasítatik a templom tűzkár elleni biztosítására s erről a jövő egyházlátogatásnak jelentéstételre.

f) Az egyház kötvényei közül 2 db 159 frt értékben ezelőtt 10 évvel Debreczeni Bertalan volt ügyésznek adatott által behajtás végett. Ezen összeg azóta nemcsak beperesítve s behajtva nincs, hanem a kötvényeket többszöri felszólításra sem adta vissza volt ügyészünk az egyháznak.

Továbbra is nyilvántartani határozzuk s felhívjuk volt ügyészünket, hogy ezen régóta huzódó ügy befejezhetővé végett a kötvényeket az egyháznak sürgősen szolgáltatassa át. Presbyteriumot pedig utasítjuk, a mennyiben ezen követelések valódiságát kötvények nélkül is képes igazolni, vagy igazoltatni: azok beperesítése iránt ügyészünknel jelentkezék.

46. Ugyanazon jegyzőkönyv 78. pontjának a) alpontja szerint a rudóbányai egyházban a toronyépítés alkalmából kivetett összegből tetemes hátralék van a hiveknél. Ezen ügyre lelkész jelenté, hogy a hátralékosok már régen beadattak a községi bírósághoz, azonban eredménytelenül.

Utasítatik a presbyterium, hogy a hátralékok behajtását sürgesse a községi bíróságnál. Ezen jegyzőkönyv kivonata pedig a szendrői járás tek. főszolgabirói hivatalához átküldeni határozott azon kérelemmel, hogy az illető község bíróságát ezen hátralékok sürgős behajtására kötelezni méltóztassék.

b) A tanítónak némi adóhátraléka van.

c) Az egyház épületei, az új torony kivételével, a lehető legrosszabb, sőt életveszélyes állapotban vannak. Ez ügyben presbyteriumtól jelentés nem érkezett be.

Jövő egyházlátogatásnak figyelmébe ajánltatik.

47. Ugyanazon jegyzőkönyv 79. számú határozata szerint a disznóhorváthi egyházban a toronyépítésre kivetett összegből 773 frt 48 kr., a lelkészlakon épített melléképületek költségeire a hivek által önként vállalt

kivetésből pedig 280 frt 50 kr. hátralékra vonatkozólag új lelkész jelenti, hogy a behajtás folyamatban van.

Tudomásul vesszük, ez ügyet egyházlátogatás figyelmébe ajánljuk.

48. Ugyanazon jegyzőkönyv 80. számú határozatának C) pontja értelmében a sajtó-kazái egyházban a főgondnok kezelése alatt levő Herkeféle alapítvány két évről elmaradt s az egyházlátogatás által jóváhagyott számadást, illetőleg jelentést lelkész beterjeszti.

A kimerítő jelentés tudomásul vétetik.

49. Ugyanazon jegyzőkönyv 85. számú határozata szerint a néhai Apostol Gyula volt lelkész idejéből, a laki egyházban még az 1889. évről hátralékban maradt 12 frt 29 kr. adó rendezése ügyében kívánt presbyteri jelentés be nem érkezett.

Utasítatik a presbyterium, hogy ezen ügyről a jövő egyházlátogatásnak jelentést tegyen.

50. Ugyanazon jegyzőkönyv 87. pontja szerint a rakacza-szendi egyház 19 frt 68 kr., a szent-jakabi egyház 12 frt 12 kr. kamathátralék behajtására utasított.

Jövő egyházlátogatás figyelmébe ajánltatik.

51. Ugyanazon jegyzőkönyv 88. pontja szerint az abodi egyházban:

a) tanító nem lévén, nemesak a tanítás, hanem a 6 kommuniói alkalom kivételével, az isteni tisztelet is szünetel;

b) a tanítói lak és iskola igen rossz karban van s ezt azért nem javítják, mert egy más alkalmasabb helyiséget szándékoznak venni;

c) gondnok az egyház pénzkezelését nem mutatta fel, mivel az anya-egyházba nem vitte által magával.

Ezen ügy megvizsgálása a jövő egyházlátogatás figyelmébe ajánltatik.

52. Ugyanazon jegyzőkönyv 89. pontja szerint a meszesi egyházban:

a) Az iskola taneszközökkel nincs felszerelve;

b) lelkész panasza 20 szekér fájárandóságának 10 öl fában való megállapítása iránt.

Ezen ügyek rendezése az új lelkész figyelmébe ajánltatik, az eredményről jövő egyházlátogatásnak jelentés teendő.

53. Ugyanazon jegyzőkönyv 93. számú határozata szerint a lászlófalvai egyház az a), b), c), d) alpontok alatt felsorolt hiányok rendezésére, az egyházi épületek kijavítására, a tanítói fizetés beszédésére és a krajezáros adóból 1895., 1896. és 1897. évekre hátralékban levő összeg behajtására utasítatván, erre kimerítő jelentését beterjeszti.

Tudomásul vétetik.

54. Ugyanazon jegyzőkönyv 97. számú határozata szerint a berentei lelkész panasza folytán, mely szerint a 2238/kb. 95. sz. megyei közigazgatási bizottsági határozat alapján a községi előljáróságot a szükséges tankönyvek beszerzésére eredménytelenül kereste meg, egyházmegyénk gondnoka a szükséges lépések megtételére felkérve, bemutatja eljárása eredményeként a vármegyei tek. közigazgatási bizottság 942/kb. 98. sz. határozatának vele közölt másolatát.

Helyeslő tudomásul vesszük s a szóbanforgó határozatnak jegyzőkönyvünkben egész terjedelmében leendő beiktatását ezennel elhatározzuk.

„Másolat 942/kb. 1898. szám. Borsodvármegye közigazgatási bizottságától. A kir. tanfelügyelő 770. sz. a. bemutatja Ragályi Béla felső-borsodi ref. egyházmegyei gondok azon jelentését, hogy a berentei községi előljáróság a ref. iskola növendékei számára szükségelt tankönyvek beszerzését az iskolaszék felhívására, a 2238/kb. 895. sz. közigazgatási határozat daczára, megtagadta. Berente község előljárósága a szentpéteri járás főszolgabirája útján utasítatik, hogy az iskolaszék felhívására a tőlük nyerendő részletes kimutatás alapján a szükségrendő tankönyveket a tanév elején előre beszeresse s azok vételárát az illető szülőktől hajtsa be. Erről a határozatról Ragályi Béla egyházmegyei gondnok a szendrői, Berente község előljárósága a sajó-szentpéteri járás főszolgabirája útján értesítendő. — Kelt Miskolczon, Borsodvármegye közigazgatási bizottságának 1898. évi július hó 9-én tartott rendes havi üléséből. — Főispán helyett: Dr. Tarnai Gyula s. k. alispán, elnök.“

55. a) Tavasz közgyűlésünk az egyházkerületi tanügyi bizottság tagjaivá Balogh István, Szekrényessy Árpád tanácsbírákat és Nagy Sándor tanítót megválasztván, de a választás eredménye a jegyzőkönyvből kimaradván:

pótlólag jegyzőkönyvbe venni határoztatott.

b) ugyanazon közgyűlés az országos gyántári pénzek kezelésével is dékánt bizván meg s a gyántári jövedelemből 25 frt tiszteletdíj állapítván meg részére:

pótlólag jegyzőkönyvveztetik.

56. A dédesi lelkész jelenti, hogy a dédesi paplaknak penészgomba által elpusztult belépitményei rendbehozattak.

Tudomásul szolgál.

57. Felolvastatott a papi értekezletnek 1898. aug. 25-én felvett jegyzőkönyve, melyben hivatkozva azon körülményre, hogy prot. hiveink a vasárnapot, különösen a nyári időszakban, nem ünneplik meg s nem tartják oly tiszteletben, mint azt ezen nap szentsége megkívánja, hanem azon, mint más egyéb napokon, minden munkát teljesítenek, a polgári hatóság pedig, míg a szent István napi munkaszünet áthágását szigorúan bünteti, a vasárnap megrontói ellen semmit sem tesz, — intézkedést kér.

Ezen felterjesztés megfelelő intézkedés megtétele végett a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik.

58. Az egyházi adózási iv, valamint a lelkészi javadalalmazás kiegészítéséhez szükséges jelentő iver kitöltésével megbízott tanácsbírák fuvardija, a mennyiben annak keresztülvitele több időt és költséget vesz igénybe:

naponként 2 frtban állapittatik meg, melyet egyház és lelkész közösen fizetnek. Az összes fuvardij a közigazgatási pénztárból fizettetik ki az illetőknek s oda — a vizitáció által beszédetvén — visszatérítettik.

59. Felolvastatott Debreczeni Gábor felső-nyárádi lelkész levele, melyben aggkorára, de különösen súlyos betegségére hivatkozva, jóváhagyni kéri azon — az egyházmegyénk esperesének beleegyezése mellett tett lé-

pését, mely szerint súlyos betegségének gyógyíthatása czéljából egyházát elhagyta s oda Csapó János segéd-lelkész rendeltetett — félfizetés mellett — helyettesül; egyszersmind a tanácsbirói állásról és a gyántári elnökségről is lemond, a szív mélyéről fakadó érzéssel vesz búcsut egyházmegyénk tagjaitól, Isten kegyelmét, lelki, testi áldását kérve annak minden egyházára, iskoláira és tagjaira.

A 82 éves férfiú és 56 éves lelkész búcsu-levelének felolvasása alkalmával, mint sötét, terhes felhő nehezült a gyűlés minden tagjának lelkére a fájdalom mély és lehangoló érzése, mert nem egyedül az embert, a kartársat, kihez a tisztelettel párosult szeretet csatolt mindnyájunkat, veszítjük el a távozóban, hanem azon férfiut is, ki 56 évi lelkészkedése javarészét egyházmegyénk szolgálatában töltötte el; ki nemcsak ifjukora lelkesedő tüzét, nemcsak férfikora erejét, de hanyatló korának hamvadó tüzét is egyházmegyénk oltárán lobogtatta el, mint ifju a jegyzői teendők, mint férfiú az esperesi terhek, mint idős ember a tanácsbirói megbízatások teljesítésében. Midőn azért közgyűlés kérelmét teljesíti s a hivatalos terhek alól felmenti: azon óhajtàssal bocsátjuk el őt, hogy az igaz munkában megfáradott munkásnak élet-alkonya legyen oly esendes, mint az enyhe nyári éjszaka, mint tündöklő csillagok ragyogják be azt a becsülettel megfutott életpályára való visszaemlékezés jóleső érzései és ezen visszaemlékezés szülte nyugodt öntudat, mindenek felett pedig azon kijelentésünk, hogy, ha bár eltávozik is közülünk, a félszázados szellemi kapesot nem tekintjük közöttünk végképen eltépettnek, hanem ápolni fogjuk azt továbbra is, és habár istenhozzádot mond is ajkunk a távozó-
nak: emléke élni fog közöttünk.

60. Olvastatott Csizmadia Jenő tanácsbiró közgyűlésünkhöz intézett levele, melyben — gyakori beteges voltára hivatkozva — tanácsbirói állásáról, számvevőszéki és gyántári választmányi tagságáról, szóval összes bizalmi állásairól lemondását visszavonhatlanul jelenti be. Egyszersmind hálásan köszöni meg egyházmegyénk, annak lelkészei s egyházai többszörös megnyilatkozott kitüntető bizalmát; áldást kér egyházmegyénkre, annak tisztikarára, lelkészeire, egyházaira.

Közgyűlésünk a legőszintébb sajnálattal veszi tudomásul távozni akaró tanácsbirója bizalmi állásairól való lemondását; a midőn azt — engedve a kényszerűségnek — elfogadja, az

őszinte szeretet és hála hangján emlékezik meg szeretett tanácsbírája éveken keresztül közügyeink elővitelénél tapasztalt sikerdús munkálkodásáról s kéri az egek Urát, hogy megrendült egészségét mielőbb adja vissza, hogy úgy egyháza s egyházmegyénk, mint szeretett családja javát s boldogságát, ismert bölcsességével, széleskörű tapasztalataival, munkás szeretetével még sokáig munkálhassa s boldogíthassa.

61. A Debreczeni Gábor és Csizmadia Jenő papi tanácsbírák lemondása folytán megüresedett tanácsbírói állásra

a szavazás elrendeltetik, a szavazatok beadásának határidejétől 1898. év november 1-ső napja tüzetik ki.

62. A Debreczeni Gábor és Csizmadia Jenő lemondásuk folytán megüresedett állások a következőleg töltettek be:

Gyántári h. elnöknek Paleso Károly, bizottsági tagul Szuhay Benedek 2 évi időtartamra; számvéviszéki tagnak pedig Paleso Károly választattak meg.

63. A szuhogyi leányegyház előjárósága arra kéri közgyűlést, hogy a presbyteriumnak 1898. augusztus 28-án hozott s ugyancsak az 1898. augusztus 28-án tartott egyházi közgyűlés által helybenhagyott azon határozata, mely szerint tanítójuk részére az egyháznak a falu mellett levő 1 kat. hold és 987 négyszögöl földjéből keritenek be egy fél holdnyi területet rakodó helyül — jóváhagyni, illetve megerősíteni méltóztassék.

Presbyteriumnak az egyházi közgyűlés által jóváhagyott határozata megerősítettik

64. A lászófalusi egyház lelkésze beterjeszti a megjavított tanítói új díjlevél egy példányát, mellékeli egyszersmind a fizetésemelést biztosító presbyteri és egyházi közgyűlési határozatokat is.

A mennyiben a díjlevél csak egy példányban állítottatott ki s küldetett be, azon kijelentéssel tétetik vissza, hogy lelkész a díjlevelet három példányban állítsa ki s a most csatolt mellékletekkel úgy terjeszse be az esperesi hivatalhoz.

65. A megválasztott fiatal lelkészek közül felszentelésre

Tóth Menyhért szilvási, Beregszászi Ferencz meszesi és Bodnár Béla rakacza-szendi lelkészek ajánlatnak.

66. Fgyházmegyei bíróságunk f. évi szeptember 6-án I. sz. a. kelt határozatával Réthy Bertalan szentjakabi tanító beszüntetett fegyelmi ügye közgyűlésünkhöz tétetett át intézkedés végett, miután nevezett tanítói állásáról lemondott.

Réthy Bertalan tanító lemondása tudomásul vétetik s a szentjakabi egyház előljárósága utasít atik, hogy az így megüresedett tanítói állás szabályos betöltése iránt intézkedjék.

67. Olvasatott tanító-egyletünk 1898. augusztus hó 23-án, Sajó-Szentpéteren tartott közgyűlésének jegyzőkönyve, mely szerint:

a) annak 7. pontjából kitűnik, hogy a tanítói egylet által „Szükséges-e a közönséges törtek tanítása a népiskolákban s mily mértékben?“ czímen kitűzött pályadíjat Nagy Sándor egyleti elnök, s.-kazai tanító nyerte el, kinek pályamunkája nemcsak díjazásra, hanem az egylet érdemkönyvében való megörökítésére is érdemesnek találtatott.

Közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul ezt s őszinte elismerésének ad kifejezést Nagy Sándor tanító-egyleti elnök iránt s kívánja, hogy ügybuzgó, hasznos működését ezentúl is mindenkor siker koronázza.

b) Annak 8. pontjával bemutatattik közgyűlésünknek a „Tanító-Egylet“ átdolgozott alapszabályzata elfogadás s a nagym. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz jóváhagyás czéljából leendő felterjesztés végett.

Ezen alapszabályok átvizsgálása és tavaszi közgyűlésünkhöz terjesztendő véleményes jelentéstétel czéljából Balogh István és Szekrényessy Árpád tanügyi bizottsági elnökök elnöklete alatt Szuhay Benedek és Elek József lelkészeink és Molnár László világi aljegyzőnkől álló bizottság küldetik ki.

c) Annak 11. pontjában bejelenti a tanító-egylet azt, hogy miután Debreczeni Bertalan sárospataki jogigazgató, volt egyházmegyei ügyész a Varnay Pál sajtó-velezdi lakostól bevett 28 frtról s a Darvas-féle 57 frt 70 krról mai napig sem számolt el, minek folytán ezen kellemetlen ügy évek óta foglalkoztatja ugy a közgyűlést, mint az igazgató-választmányt, s miután nevezett jogigazgató ur bármely ide vonatkozó megkeresésre nem

válaszol: kéri a tanító-egylet közgyűlésünk útján a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, hogy Debreczeni Bertalan jogigazgató urat, mint közhivatalnokot, kötelezni méltóztatnék arra, hogy úgy a fentemlített összegekről, mint általában az egylet egyéb követeléseiről számoljon el.

Közgyűlésünknek magának is tapasztalatai lévén arról, hogy nevezett jogigazgató urtól sokszor fontos esetekre vonatkozó felvilágosításokat egyszerű megkeresés útján nyerni lehetetlen, tanítói egyletünk ezen kérelmét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésben pártolólág terjeszti fel.

d) Annak 17. pontjában kéri a tanító-egylet, hogy a természetben fizetendő tandíjak közgyűlésünk által mindenütt egy készpénzösszegben és pedig minimum 2 frtban állapittassanak meg.

Közgyűlésünk a kérelmet ily alakban nem teljesítheti, hanem felhívja az egyházlátogatókat arra, hogy minden alkalommal igyekezzenek odahatni, hogy a természetben fizetendő tandíjak, a hol csak lehet, készpénzzé változtattassanak át.

e) Annak 22. pontja folytán az elnökség külön beadványban is folyamodik az iránt, hogy az egylet által beszerzett Jókai 100 kötetes művének még fizetetlen vételár hátralékát, 45 frtot, egyházmegyénk ajándéképen az egyházmegye közigazgatási pénztárából fedezze.

Ezen kérelem esetleges teljesítése azon időre halasztatik midőn azt az egyházmegyei pénztár állása meg fogja engedni.

68. Barna Gyula disznós-horváthi lelkész a „Császa“ pusztát, mely közigazgatásilag is Edelény községhez tartozik, kéri a d.-horváthi egyháztól elszakítva, egyházilag is az edelényi egyházhoz csatolni.

Ezen ügyben úgy az edelényi, mint a d.-horváthi egyházak presbyteriumai határozathozatalra s annak beterjesztésére hivatnak fel.

69. Tőkés-segély elnyerése végett folyamodnak:

- a) a bábonyi,
- b) sajtó-vadnai,
- c) sajtó-vámosi egyházak.

Közgyűlésünk a beadott kérvényeket a főtiszteletű egyházkerület útján fölterjeszti, ajánlván mindhárom egyházat, még pedig az ezelőtt is első sürgősségi sorrendben ajánlva volt bábonyi egyház kérelmét, valamint az eddig másodhelyen ajánlva volt sajó-vadnai és sajó-vámosi egyházak kérelmét is elsőhelyeni különös figyelembevétel végett, a kérvényekben előadott bő indokoknál fogva.

70. Olvastatott a varbói egyház presbyteriumának kérelme, melyben temploma és tornya felépíthetése czéljából a templomi székekre tett kivetést jóváhagyni s a kivetett összeg felének még a folyó évben, másik felének a jövő 1899. évben leendő befizetését elrendelni kéri

Tekintettel arra, hogy a kivetés az egyházi törvények 18. §-a c) pontjának megfelelően eszközölve lett s tekintettel arra, hogy a varbói egyháztemplom és torony tetőzete a javítást, illetőleg az újraépítést halaszthatatlanul igényli: a kivetés megerősítettik. Egyben felhatalmazza közgyűlésünk a varbói egyház presbyteriumát, hogy a kivetett összegnek felét még a folyó évben, másik felét pedig az 1899. évben az egyháztagoktól beszedhesse.

71. Olvastatott a sajó-vámosi egyház presbyteriumának kérelme a lelkész, tanító, gondnok, harangozó és egyházi fajárandóságának megállapítása tárgyában hozott határozatok jóváhagyása iránt.

A presbyteri és közgyűlési határozatok a törvény határozmányainak betartásával lévén meghozva: a lelkész évenkénti fajárandósága 32 (harminczkettő) méter, a tanító évenkénti fajárandósága 16 (tizenhat) méter, a harangozó évenkénti fajárandósága 6 (hat) méter hasáb színfában történt megállapítás, valamint a gondnok és egyházi részére az élvezett fa-illetőség helyett megállapított 6—6 forint évi járandóság közgyűlésünk által azon megjegyzéssel hagyatik jóvá, hogy a lelkész, tanító és harangozó évi fajárandóságát jövőben is a hivek kötelesek behordani.

72. Olvastatott a sajó-vámosi egyház presbyteriumának kérvénye, melyben az egyházi közgyűlés által templom- és toronyjavításra megajánlott 10.000 frt kivetése tárgyában, tavaszi közgyűlésünk 27. számú határozatára hivatkozva jelenti, hogy a kivetés a törvényes formák betartásával ezen közgyűlésre sem volt beterjeszthető. Nehogy azonban e miatt az október

1-re kitűzött fizetési határidőt a jövő évre kellessen halasztani, melylyel az építkezés megkezdése egy évvel vettetnék hátra, kéri a presbyterium, hogy a rövid idő alatt bemutatandó kivetési lajstrom jóváhagyására az elnökség hatalmaztassék fel.

A kérvényben és az ahhoz csatolva levő jegyzőkönyvekben felhozott s figyelmet érdemlő indokok alapján felhatalmazza közgyűlésünk az elnökséget a betervezendő kivetési lajstrom jóváhagyására.

73. Az egyházlátogatási járások következőleg osztattak el:

A szentpéteri járásban Svingor József tanácsbíró és Barna Gyula, az edelényi járásban Bartha Mihály tanácsbíró és Elek József, a vámosi járásban Balogh István tanácsbíró és Batta József, a vadnai járásban Palcsó Károly tanácsbíró és Dávid József bizattak meg az egyházlátogatási teendők elvégzésével.

74. Bármely tárból segélyt kérnek: a bábonyi, mályinkai, bárczai és hegymegi egyházak; Eperjessy Ferencz mályinkai lelkész, Nagy Sándor kazai tanító, Szendrei Józsefné, Csiki József szuhogyi tanító, Kovács Endréné, Ferenczy Istvánné, Ujlaky Vilma és Zsuzsanna, Urbán Bálintné, Sipos László, Sasi Szabó Klára, Rehó Jánosné.

Mindezen kérvények a segélyosztó bizottsághoz áttétetnek.

75. Esperesünk előterjeszti, hogy az esperesi káplán sok olyan természetű ügygyel van elfoglalva, minők más káplánokat nem terhelnek s ezért méltányos volna, ha egyházmegyénk azért bizonyos díjazást állapítana meg.

Az esperesi káplán részére egyházmegyénk állandóan 20 frt díjazást állapít meg a közigazgatási egyházmegyei pénztár terhére.

76. A jövő tavaszi gyűlés helyéül

a barczikai egyház tűzetik ki.

77. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvastatván:

meghitelesítették.

Ezen jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Bartha Mihály,

az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 17., 18., 19.,
20., 21., 22., 55., 56., 57., 58., 59., 61., 62., 63., 64., 65., 74., 76.,
77. pontokat.

Bárczay László,

a 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 66., 67., 68., 69., 75. pontokat.

Botos József,

15., 16., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 60.,
73. pontokat.

Molnár László,

a 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 70.,
71., 72. pontokat.

A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye bíróságának 1898. évi szeptember 6-án Hegymegen tartott ülésében felvett

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: Vadászi Pál esperes és Ragályi Béla gondnok elnöklése alatt:

Svingor József, Bartha Mihály, Balogh István, Palesó Károly papi-, gróf Vay Tihamér és Zsóri Gusztáv világi tanácsbírák és Bárczay László világi főjegyző, mint bírósági jegyző.

A bíróság tagjai páros számban lévén, Palesó Károly tanácsbíró, mint legfiatalabb, az egyházi törvények 283. §-a értelmében szavazatot nem gyakorolt.

Az ülés megnyitása után tárgyalás alá vétetett:

I.

Réthy Bertalan szentjakabi tanító fegyelmi ügye.

Mielőtt ezen ügy érdemleges tárgyalása megkezdett volna, Réthy Bertalan a bíróság előtt személyesen kijelentette, hogy tanítói állásáról önként lemond.

Panaszos felek, Péter Bálint gondnok és társai szentjakabi egyháztagek, ugyancsak a bíróság előtt kijelentették, hogy a tanító lemondása folytán panaszukat ezennel visszavonják s a fegyelmi eljárás folytatását nem kívánják.

A bíróság zárt üléssé alakulván, ennek folytán következőleg

Határozott:

Réthy Bertalan szentjakabi tanító fegyelmi ügyében a további eljárás beszünttetetik s az ügy a lemondás folytán megüresedett tanítói állás betöltése iránti intézkedéstétel végett közgyűlésünkhöz tételük át.

Indokok:

Mintán terhelt tanító állásáról önként lemondott s ennek folytán az ellene beadott panaszok visszavonattak, a fegyelmi eljárás folytatását a bíróság nem találta szükségesnek.

Ezen határozat nyomban kihirdettetett.

II.

A kegyeleti év jövedelméből származó ingóságok rendeltetéséről.

Esperesünk szóbelileg előterjeszti a bíróságnak, hogy a sajszentpéteri kir. járásbíróság 1670/p. 98. sz. a. végzése folytán tőle Bathó Ferencz volt sajó-velezdi lelkész hagyatéki ügyében egyházhatósági bizonyítvány kéretik arról, hogy a kegyeleti év jövedelmeiből származó ingóságoknak mi a rendeltetése?

Mielőtt erre nézve a választ megadná, a kérdést elvi döntés végett a bíróság elbirálása alá kívánja bocsátani.

A kérdés feletti beható tanácskozás után a bíróság zárt ülésre alakulván, következőleg

Határozott:

Az elhunyt lelkész javadalmazását képezett egyházi vagyomból a kegyeleti év folyamán származó mindennemű jövedelem tisztán egyházi jellegű s mint ilyenek rendeltetési célja az, hogy abból elsősorban az egyházi teendők ellátása céljából a káplántartás költsége fedeztessék s a mellett mód adassék arra, hogy az azonfelül felmaradó jövedelem élvezése által az elhunyt lelkész özvegye és k. k. árvái legalább ideiglenesen némileg támogatva maradjanak.

Indokok:

A kegyeleti év jövedelmeinek élvezete az elhunyt lelkész özvegyét és k. k. árváit csak úgy illeti meg, ha annak ellenében azon kötelezettségüknek, hogy az egyházi teendők ellátása végett ezen időre alkalmazott káplán

tartásának összes költségeit abból ők fedezik, eleget tesznek. A káplán-tartás költségeinek fedezése tehát első sorbani és főtétele annak, hogy a kegyeleti év jövedelmeit egy elhunyt lelkész özvegye és k. k. árvái egyáltalán élvezhessék.

Ezen határozat nyilvánosan kihirdettetett.

III.

Remenyik László parasznyai egyháztagnak felebbezett templomi székpere.

Az ügy előadásával megbízott bírósági jegyző azt szóbelileg elődván, panaszos fél férje s a parasznyai egyház lelkésze a bíróság által idevonatkozólag meghallgattattak, mely alkalommal Remenyik László kijelentette, hogy azért, hogy neje a széket elfoglalhassa, a megajánlott 50 frtot kifizetni most is kész.

Beható tanácskozás után a bíróság zárt ülésre alakulván, szavazattöbbséggel következőleg

Ítélt:

A parasznyai egyház presbyteriumának 1898. augusztus 28-án 4-ik pont alatt kelt azon határozata, melyben Remenyik Lászlóné szül. Pap Zsuzsanna, ottani egyháztagnak a templomi középső rövid székek negyedikébe megüresedett hely elfoglalását a templomszék gyakorlására vonatkozó megerősített szabályrendelet 4-ik pontja alapján 150 frtnak az egyház pénztárába leendő befizetése ellenében engedélyezte, megváltoztattatik s nevezett feljogosittatik, hogy azon templomi széket az ítélet jogerőre emelkedése után, a 150 frt kifizetésének kötelezettsége nélkül, foglalhassa el.

A tárgyalás során Remenyik László által a szék elfoglalása ellenében önkéntesen felajánlott 50 frt kifizetése végett nevezett a parasznyai egyház presbyteriumához uiasittatik.

Indokok:

Remenyik Lászlónénak a kérdéses templomi székhöz való jogosultsága már a Sajó-Ivánkán 1896. szeptember 1-én III. sz. a. kelt bírósági íté-

lettel megállapított, azon egyházközségi szabályrendelet pedig, mely a szék elfoglalását 150 frt befizetésének feltételéhez köti, Meszesen 1897. április 24-én lett közgyűlésünk által 66. sz. a. jóváhagyva. Tehát Remenyik Lászlónak a kérdéses székhez való elismert joga előbbi keletű s azon időből származik, mikor a szék használati joga szabályrendeletileg fizetés feltételéhez még nem volt kötve s így ezen jog most, midőn a székben egy hely megüresedett s így mások jogos igénye többé az által nem sértezik meg, minden más feltétel nélkül gyakorolható.

A szék használatáért önkéntesen felajánlott 50 frt kifizetésére nézve ajánlattevő az illetékes presbyteriumhoz volt utasítandó.

Ezen ítélet nyilvánosan kibirdettett.

IV.

Benke Győrfi András tapolcsányi gondnok felebbezett fegyelmi ügye.

A tapolcsányi egyház presbyteriumának 1898. augusztus 28-án tartott gyűléséről felvett s a felebbezést tartalmazó jegyzőkönyve tárgyalás alá vétetvén, abból kitűnt, hogy a presbyterium Benke Győrfi András megválasztott gondnok ellen, azon okból kifolyólag, mert nevezett a gondnokságot elfogadni nem akarja, felmentési díjat nem szabott ki s így érdemlegesen nem határozott, hanem azt felebbezése útján véli elérhetni.

A bíróság zárt ülésre alakulván, következőleg

Határozott:

A felebbezést tartalmazó jegyzőkönyv visszautasítása mellett a tapolcsányi egyház presbyteriuma köteleztetik arra, hogy Benke Győrfi András megválasztott gondnok ügyében érdemleges elsőfoku határozattal állapítsa meg azon összeget, melynek fizetésében nevezettet marasztalni kívánja.

Indokok:

Érdemleges elsőfoku határozat hiányában az egyházmegyei bíróság ezen ügyben másodfoku határozatot nem hozhat s így az ügyet elsőfoku elbírálás végett az illetékes presbyteriumhoz kellett visszautasítani.

Ezen határozat nyomban kihirdettett.

V.

Az időszaki tanács megalkotásáról.

A bíróság az egyházi törvények 283. §-a értelmében az időszaki tanácsot megalkotja s abba egy évi időtartamra megválasztja:

Tagokul: Svingor József papi-, Szekrényessy Árpád és Vladár Ervin világi tanácsbírákat.

Póttagokul: Bartha Mihály, Balogh István papi- és gróf Vay Tihamér világi tanácsbírákat.

Mely jegyzőkönyv felolvastatván, ezennel hitelesítettik.

Kelt mint elől.

Vadászy Pál,

esperes, egyh. elnök.

Ragályi Béla,

e. m. gondnok, vil. elnök.

Bárczay László,

e. m. vil. főjegyző.

A jegyzőkönyv tartalma.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Az esperesi jelentés felolvastatik.
3. A gyűlésről elmaradt hivatalnokok igazolása tudomásul vétetik.
4. A megválasztott vil. főjegyző és vil. aljegyző beerősítettnek.
5. Az újonnan megválasztott lelkészek beiktatására kiküldött t.-birák jelentése tudomásul vétetik.
6. A meszesi és rakacza-szendi lelkészek beerősítettnek.
7. Segéd-lelkészek bekebeleztetnek.
8. A tanítói változások elintéztetnek.
9. A szentpéteri 3-ik tanítói díjlevél az egyházkerületre felterjesztetik.
10. A mályinkai díjlevél visszaküldetik.
11. Az abodi tanítói díjlevél az egyházkerületre felterjesztetik.
12. Az egyházkerületi tavaszi gyűlés jegyzőkönyvének 24-ik pontja tudomásul vétetik.
13. Ugyanazon jegyzőkönyv 19-ik pontjára felelet adatik.
14. Ugyanazon jegyzőkönyv 60. pontja tudomásul vétetik.
15. Az államsegélyért folyamodók kérvényei elbíraltatnak.
16. A közalapi kérvények elintéztetnek.
17. Az egyházkerületi tavaszi gyűlés 46-ik pontja tudomásul vétetik.
18. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 66-ik pontja tudomásul szolgál.
19. Az egyházkerületi gyűlésre képviselők küldetnek.
20. Az abodi egyház ügyében a conventhez felterjesztés intéztetik.
21. Az ózd-nádasdi missiói jelentés az egyházkerületre felterjesztetik.
22. A tanügyi bizottság jegyzőkönyve felolvastatik.
23. A lászlói lelkész jelentése felett a gyűlés napirendre tér.
24. A dédesi egyház ügyeire az egyházlátogatás figyelme felhivatik.
25. A nekézsenyi egyház több ügyről az egyházlátogatásnak elszámolni köteles.
26. A rudóbányai egyház jelentéstételre utasítatik.
27. Az egyházmegyei levéltár rendezésére intézkedés tétetik.
28. A s.-kazai gondnok jelentése tudomásul vétetik.
29. A s.-kazinczi egyház rét-ügye küldöttségre bizatik.
30. A szendrő-ládi presbyterium jelentéstételre utasítatik.
31. A lászlói egyház jelentése tudomásul vétetik.
32. A szakácsi egyház jelentése tudomásul szolgál.

33. Ládbesenyő újabb jelentéstételre utasítatik.
34. Iskolalátogatók neveztetnek ki.
35. Réthy Bertalan adósságának behajtására a szent-jakabi presbyterium utasítatik.
36. A barczai tanítói díjlevél 3 példánya tavaszi gyűlésiinkre bevértatik.
37. Egyházmegyei gondnok jelentése a hidvám-ügyről köszönettel tudomásul vétetik.
38. Az ózdi jelentés tudomásul vétetik.
39. A nekézsenyi egyház a vizitációnak beszámolni köteles.
40. A szilvási iskolai pénzek ügye a vizitáció figyelmébe ajánltatik.
41. A tardonai lelkész 10 frt bírság terhe alatt jelentéstételre utasítatik.
42. A dédes-tapolcsányi egyház képezdei tőketartozásának ügye az egyházlátogatók figyelmébe ajánltatik.
43. A vadnai egyház tőke- és magtár-kamathátrálékok rendezéséről jelentést tesz.
44. A barczai egyház magtári tőkekötvényeinek s a tanítói adók rendezésére s mindezekről 60 nap alatt 10 frt bírság terhe alatt jelentéstételre utasítatik.
45. A szendrői egyház előljárósága a magtári kötvények szabályszerű kiállítására s azoknak a vizitáció előtti bemutatására s általában minden ügyei rendezésére utasítatik.
46. A rudobányi presbyterium a toronyépítésből származott hátrálékok behajtására utasítatik, s ügyeiről a vizitációnak elszámolni köteles.
47. A disznós-horváthi presbyterium jelentése tudomásul vétetik ugyan, de a hátrálékok megvizsgálására a vizitáció figyelme felhivatik.
48. A kazai lelkész jelentése a Herke-alapítványról tudomásul vétetik.
49. A laki presbyterium régi adóhátrálékáról a vizitációnak elszámolni köteles.
50. A rakacza-szendi és szent-jakabi adóhátrálékokra egyházlátogatók figyelme felhivatik.
51. Az abodi leányegyházban többrendbeli ügy a vizitáció figyelmébe ajánltatik.
52. A meszesi egyház több ügyének rendezése az új lelkész figyelmébe ajánltatik s azoknak elintézéséről egyházlátogatásnak elszámolni köteles.
53. A lászlófalusi lelkész jelentése tudomásul szolgál.
54. Egyházmegyei gondnok jelentése s az iskolai tankönyvek megvételéről szóló megyei közigazgatási határozat tudomásul vétetik.
55. Az egyházkerületi tanügyi bizottság tagjai megválasztattak.
56. A dédesi lelkész jelentése tudomásul vétetik.
57. A papi értekezlet jegyzőkönyve felolvastatik.
58. A congrua-ügyben utazó t.-bírák fuvardija megállapítatik.
59. Debreczeni Gábor t.-bíró lemondása elfogadtatik.

60. Csizmadia Jenő t.-bíró lemondása.
 61. Két t.-bírói állásra szavazat rendeltetik el november 1-ig.
 62. Gyámügyi h.-elnök, bizottsági tag és számvevőszéki tag választatik.
 63. A szuhogyi presbyterium kérelme teljesítettik.
 64. A lászlófalusi díjlevél visszaküldetik.
 65. A papszentelésre ifju lelkészek ajánlatnak.
 66. A szent-jakabi tanítói állás betöltése elrendeltetik.
 67. A tanítói gyűlés jegyzőkönyve felolvastatik.
 68. A Császa pusztának az edelényi egyházhoz csatolásáról intézkedés tétetik.
 69. A tőkés-segélyért beadott kérvények felolvastattak.
 70. A varbói kivetés megerősítettik.
 71. A sajó-vámosi fa-váltság ügye jóváhagyatik.
 72. A sajó-vámosi kivetés megerősítésére elnökség meghatalmaztatik.
 73. Az egyházlátogatási járások elosztatnak.
 74. A segélykérők folyamodványai a segélyosztó bizottsághoz áttétetnek.
 75. Az esperesi káplán díjazásáról.
 76. A tavaszi gyűlés helyéül Barczika tüzetik ki.
 77. A jegyzőkönyv hitelesítettik.
-

